

หลักสูตรการศึกษาต่อเนื่อง
การศึกษาเพื่อพัฒนาทักษะอาชีพ

ชื่อหลักสูตร ช่างตัดผมชาย
จำนวน 6 ชั่วโมง

สำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดมหาสารคาม
กระทรวงศึกษาธิการ

คำนำ

การจัดการศึกษาต่อเนื่อง เพื่อตอบสนองนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ และสำนักงาน ส่งเสริมการเรียนรู้ ส่งเสริมสนับสนุนจัดการเรียนรู้เพื่อการพัฒนาตนเองให้มีการฝึกอบรมอาชีพในชุมชน เพื่อเป็นการเสริมสร้างทักษะใหม่ (New Skill) เพิ่มสมรรถนะ (Upskill) หรือทบทวนทักษะ (Reskill) ให้แก่ ประชาชน อาทิตอาชีพเกษตรกร อาชีพค้าขาย อาชีพบริการชุมชน อาชีพหัตถกรรม อาชีพอุตสาหกรรม เพื่อเป็นเครื่องมือในการยกระดับทักษะความรู้ ช่วยประชาชนลดรายจ่ายในครัวเรือน สามารถประกอบอาชีพ หลักหรือเป็นอาชีพเสริมให้แก่ครอบครัวได้และส่งเสริม สนับสนุน สร้างโอกาสให้เกิด Soft Power เพื่อเปิด โอกาสในการต่อยอดสร้างมูลค่า และสร้างรายได้ รวมทั้งการอนุรักษ์ ฟื้นฟู และพัฒนาต่อยอดศิลปะ วัฒนธรรม ภาษา และส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่น ให้เป็นที่รู้จักทั้งในประเทศและต่างประเทศ อาทิ ด้านการ ท่องเที่ยว/งานเทศกาลประเพณีไทย ด้านดนตรีและศิลปะ ด้านวรรณกรรม/หนังสือ ด้านสินค้าและบริการ รวมทั้ง การใช้พื้นที่เป็นสถานที่เรียนรู้วัฒนธรรม ศิลปะ และประวัติศาสตร์ต้องมุ่งเน้นการพัฒนาเพื่อเพิ่ม ศักยภาพและขีดความสามารถของประชาชนกลุ่มเป้าหมาย ให้สามารถประกอบอาชีพ สร้างรายได้ที่มั่นคงและ มั่นคง

การเรียนรู้เพื่อการพัฒนาตนเองของ สกร.ระดับอำเภอ เพื่อตอบสนองนโยบายดังกล่าว จึงต้องปรับเปลี่ยนกระบวนการจัดการเรียนรู้ ที่เน้นการปฏิบัติจริง เพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้จากผู้มีประสบการณ์ ในอาชีพโดยตรง ผู้สอนเป็นวิทยากรที่มีความรู้ ความสามารถ และเป็นผู้ประกอบการในอาชีพนั้นๆ ให้ ความสำคัญต่อการประเมินผลการจบหลักสูตรที่เน้นทักษะ ความสามารถ และการมีผลงาน ชิ้นงาน ที่ได้ มาตรฐานออกสู่ตลาดได้ การพัฒนาหลักสูตรอาชีพ จึงต้องปรับใหม่โดยการพัฒนาให้ครบวงจร ประกอบด้วย ช่องทางการประกอบอาชีพ ทักษะของอาชีพ การบริหารจัดการ และโครงการอาชีพพร้อมแหล่งเงินทุน และให้ ผู้เรียนที่เรียนจบจากหลักสูตรอาชีพมีความมั่นใจว่าจะสามารถประกอบอาชีพสร้างรายได้ ได้อย่างแท้จริง จึง ขอให้สถานศึกษาที่นำหลักสูตรที่ได้พัฒนาแล้วนั้น นำมาคัดเลือกให้เหมาะสมกับความต้องการของพื้นที่ และ นำไปอนุมัติใช้ในการจัดการเรียนการสอนต่อไป

สารบัญ

เรื่อง หน้า คำนำก สารบัญหลักสูตรช่างตัดผมชาย

ความเป็นมา	1
จุดประสงค์การเรียนรู้	1
กลุ่มเป้าหมาย	1
ระยะเวลา	1
เนื้อหาหลักสูตร	2
การจัดการเรียนรู้	2
สื่อการเรียนรู้	2
การวัดและประเมินผล	2
การจบหลักสูตร	2
เอกสารหลักฐานการศึกษาที่จะได้รับหลังจากจบหลักสูตร	3
การเทียบโอน	3
โครงสร้างหลักสูตร ช่างตัดผมชาย	4
แบบทดสอบก่อนเรียน	7
ใบความรู้	8
แบบประเมินผลงานผู้เรียน	12
แบบทดสอบหลังเรียน	13

หลักสูตร ช่างตัดผมชาย

จำนวน 6 ชั่วโมง

กลุ่มอาชีพ เฉพาะทาง

1. ความเป็นมา

การเลือกประกอบอาชีพในภาวะเศรษฐกิจยุคปัจจุบัน จำเป็นต้องมีข้อมูลพื้นฐานในหลักสูตรหลายๆ ด้าน ทั้งด้านการผลิตและความต้องการของตลาดแรงงานในสาขาอาชีพต่างๆ กลุ่มอาชีพสาขาพาณิชยกรรม ก็เป็น ทางเลือกหนึ่งในการเลือกประกอบอาชีพ สำนักงาน สกร. ได้ดำเนินการคัดเลือกหลักสูตรการประกอบ อาชีพด้าน พาณิชยกรรม มาเสนอไว้เป็นตัวอย่างให้ผู้เรียนได้เลือกเรียนตามความสนใจ ฝึกปฏิบัติและนำไป ประกอบอาชีพ สร้างรายได้อย่างทั่วถึง มีความมั่นใจในการนำความรู้และทักษะไปประกอบอาชีพ การกำหนด เนื้อหาและชั่วโมงใน การเรียน หลักสูตรจะประกอบไปด้วยจำนวนชั่วโมงของเนื้อหาความรู้และการปฏิบัติ เมื่อผู้เรียนเรียนจบหลักสูตร แล้วสามารถนำความรู้และทักษะไปประกอบอาชีพสร้างรายได้ รวมทั้งสามารถนำ จำนวนชั่วโมงที่ได้เรียนไปเทียบ โอน เป็นผลการเรียนในรายวิชาเลือกของสาระการประกอบอาชีพตาม หลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับ การศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช ๒๕๕๑ การประกอบอาชีพช่างเสริมสวย เป็นอาชีพหนึ่งที่เน้นการให้บริการ และ ให้การเสริมแต่งความงามให้กับผู้มาใช้บริการ ประกอบกับปัจจุบัน สภาพสังคมได้เปลี่ยนแปลงไปผู้คนให้ ความสำคัญกับความสวยงามและบุคลิกภาพที่ดีของตนเองมากขึ้น อาชีพความสวยความงามจึงเข้ามามีบทบาทใน การเป็นส่วนหนึ่งของการสร้างบุคลิกภาพให้ผู้คนได้มากขึ้น

ด้วยเหตุนี้ จึงได้ดำเนินการจัดทำหลักสูตรช่างตัดผมชายขึ้น เพื่อใช้ในการจัดกิจกรรมเรียนรู้ และฝึก ทักษะ ให้กับประชาชน และสามารถนำความรู้และทักษะไปใช้ในการพัฒนาตนเองและประกอบอาชีพเสริม ช่วยสร้าง รายได้

2. จุดประสงค์การเรียนรู้

๑. ผู้เรียนมีความรู้และทักษะการประกอบอาชีพช่างตัดผมหญิงเบื้องต้น
๒. ผู้เรียนสามารถประกอบอาชีพและสร้างรายได้ที่มั่นคงให้กับตนเอง
๓. ผู้เรียนมีโครงการประกอบอาชีพเพื่อใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติต่อไปได้
4. ผู้เรียนมีคุณธรรมจริยธรรมและมีจิตสำนึกความรับผิดชอบต่อตนเองผู้อื่นและสังคม

3. กลุ่มเป้าหมาย

- กลุ่มเป้าหมายคือ ประชาชนทั่วไป

4. ระยะเวลา จำนวน ๖ ชั่วโมง

- ภาคทฤษฎี ๑ ชั่วโมง

- ภาคปฏิบัติ ๕ ชั่วโมง

5. เนื้อหาหลักสูตร

1. ช่องทางการประกอบอาชีพช่างตัดผมชาย

1.1 บอกและอธิบาย ความสำคัญในการในการประกอบอาชีพธุรกิจตัดผมชายและให้ผู้เรียน ร่วมตัดผมชายได้แสดงความคิดเห็น

1.2 วิเคราะห์ความเป็นไปของช่างตัดผมชายได้

2. วิเคราะห์ความเป็นไปได้ในการประกอบอาชีพธุรกิจตัดผมชาย

3. บอกและหาแหล่งประกอบอาชีพธุรกิจ ให้ผู้เรียนไปหาแหล่งเรียนรู้หรือศึกษาดูงานจากอาชีพธุรกิจ ตัดผมชาย

4. บอกทิศทางการแหล่งเรียนรู้ประสบความสำเร็จ แหล่งพัฒนาการประกอบอาชีพในการ ประกอบเรียนรู้อื่นๆเพื่อเป็นข้อมูลในธุรกิจตัดผมชาย

5. วิเคราะห์และผู้เรียนร่วมกันการพัฒนา การวิเคราะห์วิเคราะห์ทิศทางในประกอบอาชีพธุรกิจ การพัฒนาการประกอบอาชีพตัดผมชาย

6. การจัดการเรียนรู้

- การบรรยายให้ความรู้
- การสาธิต , การฝึกปฏิบัติจริง
- การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์
- ศึกษาจากเอกสาร / ใบความรู้ / สื่ออิเล็กทรอนิกส์ต่าง ๆ เช่น อินเทอร์เน็ต

7. สื่อการเรียนรู้

- วัสดุ อุปกรณ์
- เอกสาร / ใบความรู้ / สื่ออิเล็กทรอนิกส์ต่าง ๆ เช่น อินเทอร์เน็ต
- การฝึกปฏิบัติจริง

8. การวัดและประเมินผล

1. การประเมินความรู้ภาคทฤษฎีระหว่างเรียนและจบหลักสูตร

2. การประเมินผลงานระหว่างเรียนจากการปฏิบัติ ได้ผลงานที่มีคุณภาพสามารถสร้างรายได้ และ จบหลักสูตร

9. การจบหลักสูตร

1. มีเวลาเรียนและฝึกปฏิบัติตามหลักสูตรไม่น้อยกว่าร้อยละ 80
2. มีผลการประเมินผ่านตลอดหลักสูตรไม่น้อยกว่าร้อยละ 8
3. มีผลงานที่ได้มาตรฐานเป็นที่พึงพอใจของกลุ่มตัวอย่างไม่น้อยกว่าร้อยละ 80

10. เอกสารหลักฐานการศึกษาที่ได้รับหลังจากจบหลักสูตร

1. หลักฐานการประเมินผล
2. วุฒิบัตรออกโดยสถานศึกษา
3. ทะเบียนคุมวุฒิบัตร

11. การเทียบโอน

ผู้เรียนที่จบหลักสูตรนี้สามารถน ำไปเทียบโอนผลการเรียนรู้กับหลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ในสาระการประกอบอาชีพวิชาเลือกที่สถานศึกษาได้จัดทำขึ้น

เรื่อง	จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหา	การจัดการบวนการเรียนรู้	ชั่วโมง	
				ทฤษฎี	ปฏิบัติ
1. ช่องทางการประกอบอาชีพช่างตัดผมชาย	1.1 บอกและอธิบายความสำคัญในการประกอบอาชีพตัดผมชายได้ 1.2 วิเคราะห์ความเป็นไปได้ประกอบอาชีพในการประกอบอาชีพช่างตัดผมชาย 1.3 บอกและหาแหล่งเรียนรู้ในการประกอบอาชีพช่างตัดผมชายได้ 1.4 บอกทิศทางการประกอบอาชีพ	1.1 บอกและอธิบายความสำคัญในการประกอบอาชีพตัดผมชายได้ 1.2 ความเป็นไปได้ในการประกอบอาชีพตัดผมชาย - ความต้องการของตลาด - การใช้แรงงาน - การจัดหาวัสดุ อุปกรณ์ 1.3 ศึกษาดูงานแหล่งเรียนรู้หรือสถานประกอบการที่เกี่ยวข้องกับการประกอบอาชีพตัดผมหญิง 1.4 บอกทิศทางการประกอบอาชีพตัดผมหญิง - ความต้องการของตลาด - ประสบการณ์และความชำนาญ – ผู้ที่ประสบความสำเร็จในการประกอบอาชีพ	1.1 ศึกษาข้อมูลจากเอกสาร สื่ออิเล็กทรอนิกส์ สถานประกอบการ สื่อของจริง สื่อบุคคล ในชุมชน เพื่อนำข้อมูลมา วิเคราะห์ และใช้ในการประกอบอาชีพ ช่างตัดผมชาย 1.2 วิเคราะห์อาชีพที่เลือกประกอบอาชีพได้จากข้อมูลต่าง ๆ ในชุมชน 1.3 ศึกษาดูงานในสถานประกอบการ อาชีพช่างตัดผมชาย 1.4 วิทยากรและผู้เรียน ร่วมกันอภิปรายเกี่ยวกับทิศทางการประกอบอาชีพติดตั้ง ระบบไฟฟ้าภายในบ้านในรูปแบบที่เหมาะสม กับตนเอง เช่น ลูกจ้าง เจ้าของกิจการม ร่วมทุน ฯลฯ โดยคำนึงศักยภาพ	30 นาที	

เรื่อง	จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหา	การจัดการบวนการเรียนรู้	ชั่วโมง	
				ทฤษฎี	ปฏิบัติ
2. ทักษะการประกอบอาชีพช่างตัดผมชาย	2.1 ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจอธิบายหลักการและวิธีการของช่าง ตัดผมชายได้อย่างถูกต้อง 2.2 ผู้เรียนสามารถเลือกซื้อจัดเตรียมใช้และบำรุงรักษาเครื่องมือและอุปกรณ์ได้	ขั้นเตรียมการประกอบอาชีพช่างตัดผมชาย 2.1.1 ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับช่างตัดผมชาย 2.1.2 วัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือ 2.2 วิทยากรฝึกสาธิตวิธีการตัดผมทรงสูง , ทรงกลาง ทรงต่ำและทรงนิยม (พร้อมเทคนิค) 2.3 ผู้เรียนปฏิบัติฝึกการใช้กรรไกรตัดผม, กรรไกรซอยผม,การใช้มีดโกน,การใช้ปัตตาเลี่ยน และการใช้หวี 2.4 ผู้เรียนสามารถเลือกซื้อจัดเตรียมและ บำรุงรักษา เครื่องมืออุปกรณ์	1. วิทยากร บรรยายให้ความรู้ และให้ผู้เรียนฝึกปฏิบัติจริง ขั้นตอนการตัดผมทรงผมทรงสูง ทรงกลาง ทรงต่ำ และทรงนิยม (พร้อมเทคนิค) 2. วิทยากรให้ความรู้กับผู้เรียนในการเลือกบำรุงรักษาเครื่องมือ และอุปกรณ์ให้อยู่ในสภาพที่พร้อมใช้งาน	-	5 ชั่วโมง

เรื่อง	จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหา	การจัดการบวนการเรียนรู้	ชั่วโมง	
				ทฤษฎี	ปฏิบัติ
3. การบริหารจัดการในการประกอบอาชีพตัดผมชาย	3.1 สามารถบริหารจัดการการประกอบอาชีพตัดผมชาย ได้ 3.2 สามารถกำหนดรูปแบบในการ ประกอบอาชีพตัดผมชายได้	3.1 การประกอบอาชีพ 3.2 การจัดกระบวนการจัดซื้ออุปกรณ์ตัดผม และผลิตภัณฑ์แต่งผม 3.3 คำนวณราคาต้นทุนและการกำหนดราคา ค่าบริการได้ 3.4 การเลือกทำเลที่ตั้งร้าน ตกแต่งร้าน	1.วิทยากรอธิบายถึงการจัดการ อาชีพจัดซื้ออุปกรณ์ตัดผมและ 2.การจัดการผลิตภัณฑ์แต่งผมจัดซื้ออุปกรณ์ตัดผมผู้เรียนฝึกปฏิบัติกำหนดและผลิตภัณฑ์แต่งผม รูปแบบ ในการประกอบอาชีพ 3.การคำนวณธุรกิจตัดผมชายราคาต้นทุนและการศึกษาข้อมูลจริง จาก การกำหนดราคาสัมภาษณ์ สอบถามจากสถานค่าบริการได้ ประกอบการในพื้นที่ 4.การเลือกทำเล 5.วิทยากรให้ความรู้ในการหาที่ตั้งร้าน ทำเลที่ตั้งในการเปิดร้าน 6. การตกแต่งร้านชุมชน/ตลาด/ หมู่บ้านที่มีประชาชนสัญจร ไปมาได้ สะดวกและปลอดภัยในการเข้าใช้ บริการ	30 นาที	

แบบทดสอบก่อนเรียน

ข้อที่ 1 ข้อใดอธิบายขั้นตอนการตัดผมแบบช้อยและแสดงตัวอย่างทรงผมที่เหมาะสมกับลูกค้าที่มีผมหนาได้ถูกต้อง

- ก. ใช้เครื่องมือตัดผมที่เหมาะสมเช่นกรรไกรแบบสามเส้นหรือเครื่องตัดผมที่ช่วยให้ทำได้แม่นยำและเร็ว
- ข. กำหนดความยาวและลักษณะทรงผมที่เหมาะสมกับโครงหน้าและลักษณะผมของลูกค้า
- ค. ตัดผมแบบช้อยโดยการละเอียดยืดและความเรียบเนียนที่สุด
- ง. ถูกทุกข้อ

ข้อที่ 2 ข้อใดอธิบายเทคนิคการใช้กรรไกรแบบสามเส้นในการตัดผมแบบช้อยได้ถูกต้อง

- ก. ปรับแต่งทรงผมให้เป็นเอกลักษณ์ด้วยเทคนิคการตัดที่ละเอียดและการสร้างลักษณะเฉพาะตัวให้กับลูกค้า
- ข. ใช้กรรไกรแบบสามเส้นเพื่อสร้างเส้นที่คมความแม่นยำสูงในทรงผม
- ค. ใช้ความละเอียดในการตัดผมเพื่อให้ได้ทรงผมชัดเจนและสวยงาม
- ง. ถูกทุกข้อที่กล่าวมา

ข้อที่ 3: ข้อใดอธิบายวิธีการวิเคราะห์โครงหน้าของลูกค้าและการเลือกทรงผมแบบช้อยไม่ถูกต้อง

- ก. เลือกทรงผมแบบช้อยที่เหมาะสมกับโครงหน้าและคุณสมบัติของผม
- ข. วิเคราะห์รูปร่างโครงหน้าและลักษณะผมของลูกค้า
- ค. อธิบายการปรับทรงผมให้เหมาะสมกับแต่ละลูกค้า
- ง. ออกแบบทรงผมตามความพอใจส่วนตัวของช่าง

ข้อที่ 4 ข้อใดอธิบายการใช้เครื่องมือและเทคนิคในการตัดผมแบบช้อยและ แนวทางในการดูแลรักษาทรงผมหลังจากตัด ไม่ถูกต้อง

- ก. ใช้เทคนิคการปรับแต่งทรงผมเพื่อให้ได้ทรงผมที่สวยงามและเป็นเอกลักษณ์
- ข. แนะนำวิธีการดูแลรักษาทรงผมให้ใหม่โดยใช้ผลิตภัณฑ์ที่เหมาะสม
- ค. ใช้กรรไกรและเครื่องมืออื่นๆ เพื่อสร้างทรงผมที่มีลักษณะชัดเจน
- ง. ไม่ต้องอธิบายหรือนำเสนอใดๆ

**ข้อที่ 5 เมื่อทำเสร็จช่างจะอธิบายการปรับแต่งทรงผมแบบช้อยให้เหมาะสมกับสไตล์
และความต้องการของลูกค้า ช้อใดกล่าวผิด**

- ก. ใช้เทคนิคการตัดที่ละเอียดและการปรับทรงผมเพื่อให้ได้ทรงผมที่ตรงตามความ
ต้องการ
- ข. ปรับทรงผมให้เหมาะสมกับสไตล์และลักษณะของผผมของลูกค้า
- ค. แนะนำผลิตภัณฑ์ที่เหมาะสมในการบำรุงและดูแลทรงผม
- ง. ช่างตัดแต่งผมตามใจตัวเองและไม่แนะนำวิธีดูแลผมแก่ลูกค้า

ใบความรู้ ช่างตัดผมชาย

ช่างทำผม คือ การดูแลเส้นผมและหนังศีรษะให้กับลูกค้า ไม่ว่าจะเป็นการตัดแต่ง ออกแบบทรงผม ให้เข้ากับรูปหน้า การบำรุงเส้นผม ไปจนถึงการทำเคมีต่าง ๆ เช่น การเปลี่ยนสี ยืด ดัด ซึ่งหากเป็นช่างตัดผมสำหรับสุภาพบุรุษ มักจะมีการดูแลอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องเข้ามา เช่น ช่างตัดผมส่วนใหญ่ อาจจะทำงานอยู่ที่ร้านทำผม หรืออาจจะทำงานที่โรงแรม หรือ สปาที่มีบริการให้กับลูกค้าก็ได้เช่นกัน

หน้าที่และความรับผิดชอบของ

- ออกแบบ ตัด ตกแต่งทรงผมให้กับลูกค้า และต้องมีความเชี่ยวชาญในการใช้เครื่องมือ เช่น กรรไกร ไดรฟ์ เป้าผม หวี และการผสมเคมีเพื่อจัดแต่งทรงผมต่าง ๆ
- หากเป็นช่างตัดผมของสุภาพบุรุษจะต้องช่วยดูแลใบหน้าด้วย เช่น การกันคิ้ว โกนหนวด เป็นต้น
- นอกจากดูแลด้านเส้นผมแล้ว ควรดูแลและบำรุงหนังศีรษะให้กับลูกค้าด้วย เช่น การนวดหนังศีรษะ หรือการนวดต้นคอ เป็นต้น
- ให้คำปรึกษาเรื่องการดูแล บำรุงเส้นผม หรือให้คำปรึกษาด้านการจัดแต่งทรงผม
- มีความรู้ด้านเคมีที่เกี่ยวข้องกับเส้นผมอย่างถ่องแท้ และใช้เคมีกับเส้นผมของลูกค้าด้วยความระมัดระวัง
- ทำความสะอาดฆ่าเชื้อเครื่องมือ และสถานที่ที่ ามมลูกค้าหลังใช้ทุกครั้ง

การเป็นช่างตัดผม นอกจากจะต้องมีความรู้ด้านเส้นผม และมีใจบริการแล้ว ยังต้องมีร่างกายที่แข็งแรงด้วย เพราะการเป็นช่างตัดผม มักจะต้องยืนท ามมให้ลูกค้าเกือบตลอดทั้งวัน อีกทั้งยังต้องทำงานกับเครื่องมือหลากหลายไม่ว่าจะเป็นกรรไกร ไดรฟ์เป้าผม หรือการใช้เคมีภัณฑ์ต่าง ๆ อีกด้วย

อยากเป็นช่างตัดผมต้องทำอะไร

การเป็นช่างตัดผมหรือช่างทำผม นั้น ควรจะผ่านการเรียนเฉพาะทางด้านทำผมและเสริมความงาม โดยเฉพาะ อย่งไรก็ตาม ควรจบการศึกษาในระดับมัธยมปลายเป็นอย่างต่ำ และหาเรียนคอร์สที่จำเป็นอย่างต่ำ

1. จบการศึกษาในระดับประถมเป็นอย่างต่ำ แต่นายจ้างส่วนใหญ่ มักต้องการให้ช่างตัดผม จบการศึกษาในระดับมัธยมเป็นอย่างน้อย
2. จบการเรียนเฉพาะทางด้านการทำผม โรงเรียนทำผมในประเทศไทยส่วนใหญ่จะใช้เวลาในการเรียน ขึ้นต่ำประมาณ 1-3 เดือน และจะต้องมีการฝึกงานก่อนออกไปทำงานจริง การเรียนพื้นฐานนั้น จะ เริ่มตั้งแต่การทำความสะอาดเส้นผม การตัดแต่ง ไปจนถึงการทำเคมีต่าง ๆ
3. หาประสบการณ์จากการเป็นผู้ช่วยช่างตัดผมก่อน ในระหว่างนั้นสามารถหาประสบการณ์ด้านอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องได้เช่นกัน เช่น การดูแลการทำนวดลูกค้า การดูแลความงามด้านอื่น ๆ เป็นต้น
4. การเป็นช่างตัดผมสามารถเติบโตตามสายอาชีพได้ โดยเริ่มจากการเป็นผู้ช่วยช่างตัดผม ไปจนถึงเป็นช่างตัดผมระดับอาวุโส หรืออาจจะไปเปิดร้านทำผมของตนเองก็ได้เช่นกัน

คุณสมบัติของช่างตัดผม และลักษณะของช่างตัดผม และ มารยาทของช่าง จะต้องประกอบด้วย

อะไรบ้าง

ช่างตัดผมเป็นอาชีพที่ให้บริการต่อประชาชนทุกระดับ เพื่อความเจริญก้าวหน้าในอาชีพช่าง ต้องมีคุณสมบัติดังนี้

1. จะต้องมีความรู้ความสามารถทั้งทางทฤษฎี และภาคปฏิบัติ มีจิตใจร่าเริงอยู่เสมอ
2. ต้องมีความมานะอดทน
3. เป็นผู้รักษาความสะอาดร่างกาย และการปฏิบัติงาน
4. เป็นผู้คิดค้น หมั่นศึกษาหาความรู้ใส่ตนเสมอ
5. เป็นผู้ที่บุคลิกลักษณะที่ดี มีเสน่ห์แก่ผู้พบเห็น เข้าใจ เข้าใจได้ไม่มีใครรังเกียจ
6. เป็นคนฉลาดหลักแหลม มีปฏิภาณไหวพริบดี รู้จักกาลเทศะ
7. เป็นผู้รู้การประมาณตน
8. เป็นคนดีมีศีลธรรม มีจรรยาบรรณที่ดี
9. เป็นคนประหยัดอดออม

การสร้างเสริมบุคลิกของช่างแต่งผม

1. บุคลิกลักษณะ เกิดจากการแต่งกาย
2. บุคลิกลักษณะ เกิดจากความสะอาดเรียบร้อย
3. บุคลิกลักษณะ เกิดจากสุขภาพดี
4. บุคลิกลักษณะ เกิดจากศิลป์ในการพูด
5. บุคลิกลักษณะ เกิดจากผลงานและมีมือและแต่งผม

การประกอบอาชีพอะไรก็ตามเรื่องคุณสมบัติและคุณธรรมเป็นสิ่งสำคัญมากในหมู่สังคมและการ ประกอบอาชีพ เรียกว่าคุณสมบัติคนเราถึงแม้จะมีรูปร่างหน้าตาสวยงาม ใครเห็นใครก็ชมชอบ หรือมีสมบัติ มหาศาล

หรือมีวิชาความรู้มากมาย ถ้าขาดคุณสมบัติอย่างเดียวนั้น รูปร่างสมบัติ ทรัพย์สินสมบัติก็ดี วิชาสมบัติก็ ดีแต่ละอย่างต้องอาศัยคุณสมบัติเป็นพื้นฐานจึงจะมั่นคงอยู่ได้หากไม่มีคุณสมบัติคอยควบคุมสมบัติทั้งสาม ประการนั้นก็จะกลายเป็นวิบัติ นำความพินาศมาสู่ตนเอง เช่นคนที่มีรูปร่างสวยงามอาจจะใช้รูปร่างเป็นสื่อ ทำลายผู้อื่น หรือประพฤติดิฉัตรนองครองธรรมก็ได้หรือคนที่มีทรัพย์สินสมบัติอาจจะใช้ทรัพย์สินสมบัติในทางผิด จนประสบความพินาศก็ได้เรื่องคุณสมบัติจึงเป็นสิ่งที่มีความสำคัญที่สุด คนเราถึงแม้จะมีความดีอะไรหลาย ๆ อย่าง หลาย ๆ ด้าน ถ้าขาดความดีเรียกว่าคุณธรรมและคุณสมบัติแล้ว ก็เป็นคนที่ใช้การไม่ได้เช่นเดียวกันกับ สิ่งของเครื่องใช้ต่าง ๆ ความดีของมันอยู่ที่คุณภาพส่วนรูปร่างลักษณะราคาไม่ถือว่าเป็นเรื่องสำคัญ ประกอบด้วยคุณสมบัติ ดังนี้

1. เกิดจากความสะอาด ประการแรกตัวเราต้องสะอาดเสียก่อน ทั้งร่างกายและจิตใจ การแต่งกาย

การเคลื่อนไหว การวางบุคลิก บ่งบอกถึงความเป็นช่างที่ดี หรือการเป็นผู้นำ เรียกว่า ภาษาเงียบที่เรารื่นชม

ความสะอาดและการแต่งกายถ้าจะเปรียบเป็นบ้านก็ได้ คนเรานั้นอยากจะอยู่บ้านที่สวยงามสะอาด ใครเห็นก็ อยากมอง อยากเป็นเจ้าของ ถ้าช่างท ามเป็นคนสะอาด แต่งกายให้สวยงามก็จะเป็นที่ดึงดูดต้องใจของลูกค้า ก่อให้เกิดความเชื่อถือและศรัทธา

2. เกิดจากการยิ้มแย้มแจ่มใส สุภาพชนวจินพูดได้ว่า ถ้ายิ้มไม่เป็นอย่าทำการค้าเสียดีกว่าที่เป็น เช่นนั้นเพราะรอยยิ้มเป็นสิ่งสำคัญในการสร้างมิตรไมตรีครั้งแรกการยิ้มอย่างสุจริตใจย่อมสร้างมิตรให้กับเรา คนเราส่วนมากต้องการยิ้มแย้มแจ่มใสมากกว่าการบูดบึ้งและการเศร้าหมองถ้าหากเราจะเปรียบเทียบรอยยิ้มเหมือนห้องรับแขกก็คงไม่แปลกเราจะสังเกตดูว่าเมื่อเราไปพบแขกถ้าเขาเชิญให้เราคอยที่ห้องรับแขกเราจะรู้สึกสบายใจ เมื่อได้พบกับห้องรับแขกที่จัดได้อย่างสวยงาม ก็เช่นเดียวกับรอยยิ้มเมื่อพบกับเจ้าของบ้านและได้เห็นรอยยิ้มของเจ้าของบ้านเราก็รู้สึกอุ่นใจ คุณง่าย ๆ เราลองไปดูหน้าของเราที่กระจกเงา ถ้าเราหน้าตาบูดบึ้ง เราจะเห็นได้ว่าเป็นสิ่งที่ไม่น่ามองและไม่น่าชื่นชมรอยยิ้มไม่ต้องใช้เงินซื้อ แต่มีค่ามหาศาล โดยใช้เวลาเพียงเล็กน้อย รอยยิ้มสร้างความสุขให้ครอบครัวสร้างความเข้าใจในธุรกิจ และสิ่งส าคัญเป็นสัญลักษณ์ของมิตรภาพ อันดีงาม มันผ่อนคลายความตึงเครียดกระตุ้นผู้หมดกำลังใจ นำความสว่างมาสู่ผู้ที่อยู่ในความเศร้า มันจะชนะ ความลำบากทั้งปวงให้รอยยิ้มของท่านแก่เขาเพราะไม่มีใครจะต้องการรอยยิ้มมากไปกว่าผู้ที่ไม่มีรอยยิ้มให้คน อื่น

3. เกิดจากความสุภาพอ่อนน้อม คนไทยเราถือเรื่องความสุภาพอ่อนน้อมเป็นเรื่องสำคัญถึงได้อบรมสั่งสอนกันมาตั้งแต่เด็ก ๆ ที่เป็นเช่นนี้ก็เพราะคนไทยเรายึดมั่นในหลักคำสอนของพระพุทธศาสนาปฏิบัติตาม พระพุทธศาสนาพระพุทธเจ้าตรัสไว้ในมงคลสูตรว่า ความอ่อนน้อม ความเคารพ เป็นมงคลอันสูงสุด คนไทยเราจึงอบรมสั่งสอนเน้นหนักในเรื่องความเคารพอ่อนน้อมนี้เป็นอย่างมากและถือเป็นกฎแน่นอนทีเดียว ว่าเด็กต้องเคารพผู้ใหญ่ลูกต้องเคารพพ่อแม่ศิษย์ต้องเคารพครูบาอาจารย์พลสกนิกรต้องเคารพพระมหากษัตริย์ พุทธศาสนิกชนต้องเคารพพระรัตนตรัย ถ้าไม่ทำอย่างนี้ คือไม่มีความเคารพนับถือก็ว่าเสีย ถูกตำหนิว่าไม่มีมารยาทหรือไม่มีความเจริญแต่ถ้ามีความเคารพอยู่ในตัวก็จะได้รับการยกย่องสรรเสริญว่าเป็นคนดีมีมารยาทเป็นผู้ที่มีวัฒนธรรม

4. เกิดจากการที่พูดจาสุภาพอ่อนน้อมถ่อมตน การพูดจาสุภาพย่อมเป็นจุดสนใจในหมู่คณะทำให้เป็นผู้นำเคารพให้ความเชื่อถือและเป็นที่เกรงใจในหมู่คณะและสังคมการอ่อนน้อมย่อมได้ประโยชน์มากกว่าบุคคลที่แข็งกระด้าง คนเราเกิดมาไม่มีอะไรเลยเพียงแต่พูดจาสุภาพอ่อนน้อมก็จะมีส่วนช่วยนำทางไปสู่ความสำเร็จประโยชน์ของการพูดจาสุภาพอ่อนน้อม ช่วยสร้างเสน่ห์ให้กับตนเอง เป็นคนที่น่าคบหาเคารพนับถือ

น่าไว้วางใจและก่อให้เกิดศรัทธาช่วยทำให้เป็นที่รู้จักในหมู่สังคมช่วยสร้างความสำเร็จในหน้าที่การงานบุคลิกที่ดี ของช่างตัดผม

ทำอย่างไรลูกค้าจึงจะติดใจเรา สิ่งที่ช่างตัดผมไม่ควรกระทำต่อไปนี้ ไม่ควรพูดโต้เถียงลูกค้า และแซว ลูกค้า ถ้าท่านโต้เถียง พูดจาให้เจ็บใจและเถียง ท่านอาจจะประสบชัยชนะในครั้งแรก แต่เป็นเพียงชัยชนะที่ ว่างเปล่า ทั้งนี้เพราะท่านจะไม่สามารถได้รับไมตรีจิตจากอีกฝ่ายหนึ่งได้เลย ดังนั้นท่านจงพิจารณาตนเองว่า ท่าน

ต้องการได้รับชัยชนะในการโต้แย้ง หรือต้องการไม่ตรึงจิตจากอีกฝ่ายหนึ่งน้อยครั้งนักที่ ท่านจะได้รับทั้ง สอง อย่างท่านอาจจะเป็นผู้ถูกในการขึ้นเสียงโต้แย้ง แต่การเปลี่ยนใจอีกฝ่ายหนึ่งให้คล้อยตามในเหตุผลของ ท่านมิใช่ของง่ายท่านอาจจะพบกับการเสียลูกค้าปราศจากผลจนดูประการหนึ่งว่าท่านเป็นฝ่ายผิดดี ๆ นี่เอง รายละเอียดคุณสมบัติและบุคลิกลักษณะของช่างตัดผม

1. ในด้านความเชื่อถือของลูกค้า อันเป็นคุณสมบัติของช่าง

- มีความสามารถในเรื่องฝีมือ
- มีนิสัยใจคอดี มีความซื่อสัตย์ต่อลูกค้า และการตรงต่อเวลานัดหมายกับลูกค้า
- เป็นผู้มีความยิ้มแย้มแจ่มใสอยู่เสมอ
- เป็นผู้มีความอารมณ์ขันและสุขุมเยือกเย็น

2. ในด้านการเป็นผู้มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีช่างตัดผมนั้นต้องเป็นผู้มีความสุภาพอ่อนน้อมทั้งกายและจิตใจ กิริยามารยาทเรียบร้อยให้ความช่วยเหลือต่อลูกค้าในบางโอกาส เช่น ในงานพิธีต่าง ๆ เราก็ควรให้ความ ร่วมมือร่วมใจช่วยเหลือต่อลูกค้าบ้าง การทักทายหรือการไหว้ลูกค้า เป็นสิ่งที่ช่างทุกคนควรกระทำยอมรับ ประโยชน์กับตัวเรา และการทักทายถ้าจำชื่อลูกค้าได้ให้เรียกทันทีการจำชื่อลูกค้าได้ก็มีส่วนในการสร้าง มนุษย์สัมพันธ์อันดีต่อกัน ซึ่งลูกค้าคนนั้นเขาจะนึกภูมิใจในตัวเองที่ยังมีคนรู้จักทักทายเขาก่อนซึ่งเป็นการ ทำให้ลูกค้าคิดชื่นชมในตัวช่างคนนั้นได้ ซึ่งแสดงให้เห็นว่าผู้เป็นช่างสามารถชนะใจลูกค้าได้แล้ว

3. ในด้านที่เป็นผู้รู้จักประมาณตนเอง

อาชีพช่างตัดผมต้องไม่เย่อหยิ่งต่อลูกค้าและเพื่อนร่วมงาน ต้องรู้จักถ้อยทีถ้อยอาศัยและให้อภัยซึ่งกันและกัน จะต้องเป็นผู้ที่มีความอดทนหนักแน่น ไม่เอาर्डเอาเปรียบต่อลูกค้าและเพื่อนร่วมงาน ไม่ดื่มสุราและสูบบุหรี่ ใน เวลาทำงานไม่เป็นผู้ที่ติดสุราและการพนัน ลูกค้าจะหมดความเชื่อถือได้ และท ำให้เสียลูกค้าได้

แบบประเมินผลงานผู้เรียน

ชื่อ-สกุล.....

หลักสูตร.....กลุ่ม.....

คำชี้แจง : ให้วิทยากรประเมินผลงานของผู้เรียนตามหัวข้อที่กำหนดให้

ประเด็นที่ประเมิน	คะแนนประเมิน (10 คะแนน)
1. ความรู้ความเข้าใจเนื้อหาสาระ (20 คะแนน)	
1.1 ทดสอบความรู้ความเข้าใจ	
1.2 สอบถามความรู้ความเข้าใจ	
2. ทักษะการปฏิบัติ (40 คะแนน)	
2.1 สังเกตการณ์ปฏิบัติในระหว่างการเรียนรู้การจัดกิจกรรม	
2.2 ประเมินโดยให้สาธิต	
2.3 แสดงขั้นตอนวิธีการปฏิบัติ	
2.4 ประเมินจากกระบวนการมีส่วนร่วม	
3. คุณภาพผลงาน ผลการปฏิบัติ	
3.1 สังเกตผลงาน	
3.2 ตรวจสอบผลงาน	
3.3 มีความคิดสร้างสรรค์	
3.4 ผลการปฏิบัติว่าเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนดหรือไม่	
รวมคะแนน (100 คะแนน)	

หมายเหตุ การประเมินผลการจบหลักสูตรอาจดำเนินการได้ ดังนี้

- การประเมินระหว่างเรียน และเมื่อจบหลักสูตร
- ประเมินครั้งเดียวก่อนจบหลักสูตร

ทั้งนี้ เกณฑ์การจบหลักสูตร จะต้องได้คะแนนรวมไม่น้อยกว่าร้อยละ 60 จึงจะผ่านเกณฑ์
การประเมิน

ลงชื่อ

วิทยากร

(.....)

แบบทดสอบหลังเรียน

ข้อที่ 1 ข้อใดอธิบายขั้นตอนการตัดผมแบบช้อยและแสดงตัวอย่างทรงผมที่เหมาะสมกับลูกค้าที่มีผมหนาได้ถูกต้อง

- ก. ใช้เครื่องมือตัดผมที่เหมาะสมเช่นกรรไกรแบบสามเส้นหรือเครื่องตัดผมที่ช่วยให้ทำได้แม่นยำและเร็ว
- ข. กำหนดความยาวและลักษณะทรงผมที่เหมาะสมกับโครงหน้าและลักษณะผมของลูกค้า
- ค. ตัดผมแบบช้อยโดยการละเอียดยและความเรียบเนียนที่สุด
- ง. ถูกทุกข้อ

ข้อที่ 2 ข้อใดอธิบายเทคนิคการใช้กรรไกรแบบสามเส้นในการตัดผมแบบช้อยได้ถูกต้อง

- ก. ปรับแต่งทรงผมให้เป็นเอกลักษณ์ด้วยเทคนิคการตัดที่ละเอียดและการสร้างลักษณะเฉพาะตัวให้กับลูกค้า
- ข. ใช้กรรไกรแบบสามเส้นเพื่อสร้างเส้นที่คมความแม่นยำสูงในทรงผม
- ค. ใช้ความละเอียดในการตัดผมเพื่อให้ได้ทรงผมชัดเจนและสวยงาม
- ง. ถูกทุกข้อที่กล่าวมา

ข้อที่ 3: ข้อใดอธิบายวิธีการวิเคราะห์โครงหน้าของลูกค้าและการเลือกทรงผมแบบช้อย ไม่ถูกต้อง

- ก. เลือกทรงผมแบบช้อยที่เหมาะสมกับโครงหน้าและคุณสมบัติของผม
- ข. วิเคราะห์รูปร่างโครงหน้าและลักษณะผมของลูกค้า
- ค. อธิบายการปรับทรงผมให้เหมาะสมกับแต่ละลูกค้า
- ง. ออกแบบทรงผมตามความพอใจส่วนตัวของช่าง

ข้อที่ 4 ข้อใดอธิบายการใช้เครื่องมือและเทคนิคในการตัดผมแบบช้อยและแนวทางในการดูแลรักษาทรงผมหลังจากตัด ไม่ถูกต้อง

- ก. ใช้เทคนิคการปรับแต่งทรงผมเพื่อให้ได้ทรงผมที่สวยงามและเป็นเอกลักษณ์
- ข. แนะนำ วิธีการดูแลรักษาทรงผมให้ใหม่โดยใช้ผลิตภัณฑ์ที่เหมาะสม
- ค. ใช้กรรไกรและเครื่องมืออื่นๆ เพื่อสร้างทรงผมที่มีลักษณะชัดเจน
- ง. ไม่ต้องอธิบายหรือแนะนำใดๆ

**ข้อที่ 5 เมื่อทำเสร็จช่างจะอธิบายการปรับแต่งทรงผมแบบช้อยให้เหมาะสมกับสไตล์
และความต้องการของลูกค้า ข้อใดกล่าวผิด**

- ก. ใช้เทคนิคการตัดที่ละเอียดและการปรับทรงผมเพื่อให้ได้ทรงผมที่ตรงตามความต้องการ
- ข. ปรับทรงผมให้เหมาะสมกับสไตล์และลักษณะของผมนของลูกค้า
- ค. แนะนำผลิตภัณฑ์ที่เหมาะสมในการบำรุงและดูแลทรงผม
- ง. ช่างตัดแต่งผมตามใจตัวเองและไม่แนะนำวิธีดูแลผมแก่ลูกค้า

เฉลยข้อสอบก่อนเรียน-หลังเรียน วิชาช่างตัดผมชาย

ข้อที่ 1 อธิบายขั้นตอนการตัดผมแบบช้อยและแสดงตัวอย่างทรงผมที่เหมาะสมกับลูกค้าที่มีผมหนา

เฉลย : ง ถูกทุกข้อ

- ขั้นตอนการตัดผมแบบช้อย:
 1. กำหนดความยาวและลักษณะทรงผมที่เหมาะสมกับโครงหน้าและลักษณะผมของลูกค้า
 2. ใช้เครื่องมือตัดผมที่เหมาะสมเช่น กรรไกรแบบสามเส้นหรือเครื่องตัดผมที่ช่วยให้ทำได้แม่นยำและเร็ว
 3. ตัดผมแบบช้อยโดยการละเอียดและความเรียบเนียนที่สุด
 4. แต่งตัดทรงผมให้เป็นทรงที่สวยงามและเหมาะสมกับลูกค้าที่มีผมหนา

ข้อที่ 2 อธิบายเทคนิคการใช้กรรไกรแบบสามเส้นในการตัดผมแบบช้อยและการปรับแต่งทรงผมให้ดูเป็นเอกลักษณ์

เฉลย : ง. ถูกทุกข้อที่กล่าวมา

- เทคนิคการใช้กรรไกรแบบสามเส้น:
 - ใช้กรรไกรแบบสามเส้นเพื่อสร้างเส้นที่คมความแม่นยำสูงในทรงผม
 - ละเอียดในการตัดผมเพื่อให้ได้ทรงผมชัดเจนและสวยงาม
 - ปรับแต่งทรงผมให้เป็นเอกลักษณ์ด้วยเทคนิคการตัดที่ละเอียดและการสร้างลักษณะเฉพาะตัวให้กับลูกค้า

ข้อที่ 3: จงอธิบายวิธีการวิเคราะห์โครงหน้าของลูกค้าและการเลือกทรงผมแบบซอยที่เหมาะสม

เฉลย: ง.ออกแบบทรงผมตามความพอใจส่วนตัวของลูกค้า

• วิธีการวิเคราะห์โครงหน้า:

- วิเคราะห์รูปร่างโครงหน้าและลักษณะผมของลูกค้า
- เลือกทรงผมแบบซอยที่เหมาะสมกับโครงหน้าและคุณสมบัติของผม
- อธิบายการปรับทรงผมให้เหมาะสมกับแต่ละลูกค้า

ข้อที่ 4 อธิบายการใช้เครื่องมือและเทคนิคในการตัดผมแบบซอยที่ทำให้ได้ทรงผมที่สวยงามและแนวทาง ในการดูแลรักษาทรงผมหลังจากตัด

เฉลย : ง.ไม่ต้องอธิบายหรือแนะนำใดๆ

• การใช้เครื่องมือและเทคนิคในการตัดผม:

- ใช้กรรไกรและเครื่องมืออื่นๆ เพื่อสร้างทรงผมที่มีลักษณะชัดเจน
- ใช้เทคนิคการปรับแต่งทรงผมเพื่อให้ได้ทรงผมที่สวยงามและเป็นเอกลักษณ์
- แนะนำวิธีการดูแลรักษาทรงผมให้ใหม่โดยใช้ผลิตภัณฑ์ที่เหมาะสม

ข้อที่ 5 อธิบายการปรับแต่งทรงผมแบบซอยให้เหมาะสมกับสไตล์และความต้องการของลูกค้า

เฉลย: ง.ช่างตัดแต่งผมตามใจตัวเองและไม่แนะนำวิธีดูแลผมแก่ลูกค้า

• การปรับแต่งทรงผม:

- ปรับทรงผมให้เหมาะสมกับสไตล์และลักษณะของผมของลูกค้า
- ใช้เทคนิคการตัดที่ละเอียดและการปรับทรงผมเพื่อให้ได้ทรงผมที่ตรงตามความต้องการ
- แนะนำผลิตภัณฑ์ที่เหมาะสมในการบำรุงและดูแลทรงผม